

BEWUSTWORDING HEELAL BRENGT KINDEREN VERDER

Astronomen, onderwijsdeskundigen en antropologen komen van 9 tot 13 oktober bijeen in het Lorentz Center (Leiden) in een workshop 'Universe Awareness'. Universe Awareness (UNAWA) is een nieuw internationaal programma, dat gericht is op economisch benadeelde kinderen tussen 4 en 10 jaar in ontwikkelingslanden en in Europa. Men wil kinderen bewust maken van de schoonheid van het heelal. Ook minister Maria van der Hoeven (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) zal deelnemen aan deze workshop en hem officieel openen, ter gelegenheid van haar bezoek aan het Lorentz Center.

De initiatiefnemers hopen dat jonge kinderen een gevoel voor de omvang en schoonheid van het universum krijgen door bewustwording van het heelal. Dat verbreedt hun blik en stimuleert de ontwikkeling van hun wereldbeschouwing. Hun voorstellingsvermogen zal worden gestimuleerd door spelletjes, avonturenfilms en liedjes.

Het programma maakt kinderen bewust van de zon, het planetenstelsel, sterren en sterrenstelsels. Als ze zich de maat van de aarde realiseren, zullen ze een beter begrip krijgen voor de kwetsbaarheid van hun omgeving. Enthousiasme, avontuur en verbazing zullen kinderen daarbij stimuleren.

De visie op het heelal is cultureel en soms ook religieus bepaald. Elke beschaving heeft naar de hemel gekeken, op zoek naar antwoorden op zijn diepste vragen. Er zijn rijke tradities vol mythes en legendes die daarvan getuigen. UNAWA wil juist op dit punt uitwisseling stimuleren. Dat is dezer dagen extra actueel nu wereldwijd de Ramadan is begonnen, een periode die begint en eindigt met astronomische waarnemingen van de maan.

Schoolklassen uit sterk verschillende culturen kunnen een partnerschap aangaan en zo respect voor elkaars geloof en opvattingen leren. Zo laat het programma zien dat kinderen deel uitmaken van een gevarieerde menselijke familie.

Tijdens de workshop is dit een belangrijk onderwerp. Er wordt gediscussieerd over de verschillende visies op astronomie en manieren om conflicten met traditionele opvattingen te vermijden. Er is aandacht voor rationeel denken in verschillende geloofsopvattingen en het vergaren van kennis over traditionele sterrenkunde op verschillende plekken op aarde.

Veel aandacht tijdens de workshop gaat ook naar de uiteenlopende didactische omgevingen. Het programma krijgt te maken met de basale omgeving zoals die op het platteland van ontwikkelingslanden veel voorkomt, zonder ervaren leraren en zonder technische hulpmiddelen. Tegelijk doen kinderen mee uit een geavanceerde omgeving, waar ze al jong naar school gaan, waar ze kunnen omgaan met internet en waar ze worden begeleid door ervaren leraren.

PERSBERICHT – STERREWACHT LEIDEN – 3 OKTOBER 2006

Het ontwikkelen van educatief materiaal is één van de onderwerpen van de workshop. Pilotprojecten in Venezuela en Tunesië hebben laten zien dat het belangrijk is dat dit materiaal ter plekke wordt ontwikkeld. UNAWE kiest een bottom-up benadering, zodat aangesloten kan worden bij de lokale behoeften en opvattingen. Nederland is één van de deelnemende landen die onderwijsmateriaal zal ontwikkelen.

De deelnemers aan de workshop spreken met elkaar over het benaderen van die verschillende groepen, de didactische technieken en materialen en de manier waarop leraren bij het programma kunnen worden betrokken.

Verder is er tijdens de workshop veel aandacht voor de organisatie rond UNAWE. UNAWE is officieel aangekondigd op de algemene vergadering van de Internationale Astronomische Unie IAU, deze zomer in Praag. De workshop in Leiden is de tweede UNAWE workshop. Naast het Lorentz Centrum dragen ook het European Southern Observatory, de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) en de Universiteit van Leiden bij aan de organisatie. Een week lang zullen astronomen, specialisten in wetenschapscommunicatie, onderwijsdeskundigen, ontwikkelingswerkers en leraren uit een groot aantal landen met elkaar discussiëren en werken aan het UNAWE programma.

Minister Maria van der Hoeven (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) zal de workshop op 9 oktober bezoeken, als onderdeel van een rondgang door het Lorentz Center. Zij zal van gedachten wisselen met KNAW-hoogleraar George Miley van de Leidse Sterrewacht, initiatiefnemer van UNAWE en leraren en betrokkenen. De Minister brengt ook een bezoek aan de workshop 'Verandering', die gelijktijdig plaatsvindt. 'Verandering' is gericht op intensivering van natuuronderwijs op de Nederlandse basisschool, door middel van leskisten en een actuele webomgeving. De leskisten bieden duurzaam lesmateriaal over sterrenkunde, biologie, aardwetenschappen en meteorologie.

Het programma van de UNAWE workshop is te vinden op:

http://www.universeawareness.org/index.php?page=workshops&ws=leiden_10_2006

De aankondiging en organisatorische details staan op:

<http://www.lc.leidenuniv.nl/lc/web/2006/211/info.php3?wsid=211>

Algemene informatie over UNAWE is te vinden op:

<http://www.universeawareness.org>

Meer over de workshop Verandering op:

<http://www.lc.leidenuniv.nl/lc/web/2006/218/description.php3?wsid=218>

De workshop 'Universe Awareness' wordt van 9 tot 13 oktober 2006 gehouden in het Lorentz Centrum in Leiden. Wetenschappers kunnen de lezingen kosteloos bijwonen. Inlichtingen en inschrijving: Stephanie Hessing, <mailto:hessing@lorentzcenter.nl>, Tel: 071 5275431. Zie ook <http://http://www.lorentzcenter.nl>

PERSBERICHT – STERREWACHT LEIDEN – 3 OKTOBER 2006

Over het Lorentz Center:

In de workshops van het Lorentz Center komen vooraanstaande wetenschappers uit binnen- en buitenland samen om in gezamenlijke afzondering te werken aan een actueel wetenschappelijk probleem. Discussie en interactie staan centraal in de workshops. De samenballing van uiteenlopende kennis levert vaak in korte tijd een grote vooruitgang op.

EINDE PERSBERICHT

Noot voor de redactie

Voordrachten en discussies bij het Lorentz Center staan open voor alle geïnteresseerde journalisten. Het is een goede gelegenheid om in korte tijd een aantal internationale deskundigen te spreken. Bij deelname of interviews graag even van te voren contact opnemen met Stephanie Hessing (zie boven).

Voor inhoudelijk informatie kunt u contact opnemen met:

George Miley, KNAW-hoogleraar en initiatiefnemer van UNAWE, miley@strw.leidenuniv.nl, tel. 071 5275849.

Caroline Ödman, coördinator van de workshop, odman@strw.leidenuniv.nl, 071 5275816

Suggesties voor illustraties:

Mediaproducties over dit onderwerp laten zich goed illustreren met foto's die met grote telescopen zijn gemaakt. Voorbeelden zijn te vinden op:

<http://www.eso.org/outreach/press-rel/>